

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžo/3/2017
Identifikačné číslo spisu: 1015200980
Dátum vydania rozhodnutia: 03.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015200980.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: Ing. Bc. H. L., bytom M. XX, R., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor pomoci v hmotnej núdzi, Špitálska č. 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č.j. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2015/1939 -0002 BX z 10.02.2015 vo veci zníženia pomoci v hmotnej núdzi, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31.05.2016, č.k. 5S/141/2015-42, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 31.05.2016, č.k. 5S/141/2015-42, p o t v r d z u j e .

Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd uznesením z 31.05.2016, č.k. 5S/141/2015-42, zastavil konanie o žalobe, podanej osobne dňa 17.06.2015, ktorou sa žalobkyňa domáhala „určenia, že rozhodnutie žalovaného správneho orgánu č.j. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2015/1939-0002 BX z 10.02.2015 je neplatné a je v rozpore s čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky“.

Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že napriek tomu, že krajský súd žalobkyňu uznesením z 25.01.2016, č.k. 5S/141/2015-19, doručeným žalobkyni dňa 15.02.2016, žalobkyňu vyzval, aby „uviedla, ktoré rozhodnutie má byť v správnom konaní preskúmané, čoho konkrétne sa voči žalovanému, resp. ktoré časti napadnutého rozhodnutia považuje za nezákonné a preto sa domáha ich súdneho prieskumu, a aby uviedla, ako navrhuje, aby súd rozhodol - návrh znenia výroku rozsudku“, žalobkyňa v určenej lehote 15 dní vady žaloby neodstránila napriek tomu, že bola poučená, že v prípade neodstránenia vád bude konanie zastavené. Krajský súd preto rozhodol o zastavení konania podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Uznesenie krajského súdu bolo žalobkyni doručené 13.06.2016. Žalobkyňa ho napadla včas podaným odvolaním dňa 20.06.2016, ktoré na výzvu súdu doplnila podaním z 24.10.2016. Namietla, že rozhodnutím žalovaného vo veci zníženia pomoci v hmotnej núdzi boli porušené jej základné ľudské

práva, právo na slobodnú voľbu povolania a právo na pomoc v hmotnej núdzi. Dňa 09.03.2015 podala na Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosť, ktorá bola odmietnutá (pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie) jeho uznesením sp.zn. II. ÚS 260/2015-7 z 23.04.2015, doručeným jej dňa 13.06.2015. Z toho dôvodu dňa 17.06.2015 podala žalobu na krajský súd a má za to, že lehotu na podanie žaloby nezmeškala. Z dôvodu nevhodnosti výkonu aktivačných správ vzhľadom na zdravotný stav trvala na žalobnom petite s tým, že žalovaný je povinný spätne jej vyplatiť od júna 2010 do 24.10.2016 sumu 14 050 €.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne poukázal i na to, že žaloba proti jeho rozhodnutiu bola podaná oneskorene a vzhľadom na neodstránenie väd žaloby navrhol, aby odvolací súd uznesenie krajského súdu potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Odvolanie proti rozsudku krajského súdu bolo podané pred 01.07.2016, preto sa odvolacie konanie riadi ustanoveniami zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu v rozsahu žaloby a v medziach odvolania bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nemožno vyhovieť.

Žalobkyňa sa v petite žaloby po jej doplnení dňa 01.03.2016 domáhala určenia neplatnosti právoplatného rozhodnutia žalovaného a jeho rozporu s čl. 39 Ústavy SR.

Podľa § 22 ods. 4 zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení účinnom do 30.06.2016 právoplatné rozhodnutia vo veciach pomoci v hmotnej núdzi a osobitného príspevku sú preskúmateľné súdom.45)

V zmysle poznámky 45) je také rozhodnutie preskúmateľné príslušným krajským súdom v konaní podľa § 247 až § 250k O.s.p., teda podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. (Správne súdnictvo).

Podľa poučenia v rozhodnutí žalovaného žalobkyňa bola poučená o možnosti preskúmania rozhodnutia súdom.

Súd nemá právomoc rozhodnúť o neplatnosti rozhodnutia správneho orgánu (žalovaného) a v prípade takého žalobného petitu musí konanie zastaviť podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p.

Keďže žalobkyňa namietala aj rozpor rozhodnutia žalovaného s Ústavou, krajský súd správne posudzoval podania žalobkyne ako žalobu proti právoplatnému rozhodnutiu správneho orgánu a správne postupoval podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p.

Podľa § 250b ods. 1 O.s.p. žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

Rozhodnutie žalovaného č.j. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2015/1939-0002 BX z 10.02.2015 bolo žalobkyňi doručené dňa 18.02.2015. Lehota na podanie žaloby proti tomuto rozhodnutiu uplynula dňom 18.04.2015. Na tejto skutočnosti nič nemení okolnosť, že žalobkyňa najskôr, dňa 09.03.2015, podala sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky, keďže zmeškanie lehoty nemožno podľa § 250b ods. 1 veta druhá O.s.p. odpustiť.

Aj ústavný súd SR v uznesení o odmietnutí sťažnosti žalobkyne proti rozhodnutiu žalovaného uviedol: „Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07). Vychádzajúc z uvedených právnych názorov, ústavný súd poukazuje na § 22 ods. 4 zákona o pomoci v hmotnej núdzi, podľa ktorého právoplatné rozhodnutia vo veciach pomoci v hmotnej núdzi a osobitného príspevku sú preskúmateľné súdom. Z uvedeného ustanovenia zákona o pomoci v hmotnej núdzi vyplýva, že sťažovateľka sa môže účinne domáhať ochrany svojich základných práv napadnutým rozhodnutím ústredia práce z 10. februára 2015 na všeobecnom súde podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Právomoc všeobecných súdov rozhodnúť v predmetnej veci sťažovateľky v danom prípade (vzhľadom na princíp subsidiarity) vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodnúť o jej sťažnosti“.

Ako je vyššie uvedené, zákonná lehota na podanie žaloby uplynula dňom 18.04.2015. Keďže žaloba bola na vecne a miestne príslušný Krajský súd v Bratislave podaná osobne až dňa 17.06.2015, ide o oneskorenú podanú žalobu.

Podľa § 250d ods. 3 veta prvá O.s.p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorenú, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd rozhodol správne, keď konanie o žalobe zastavil, preto odvolaním napadnuté uznesenie podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 219 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 250k ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní neúspešnej žalobkyni nepriznal náhradu trov tohto konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.